

Yttrande över remiss från Näringsdepartementet angående förslag till förordning vad gäller fiskerikontroll (N2018-03915-FJR)

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, anser att kommissionens (KOM:s) förslag på det stora hela är ambitiöst och innebär möjligheter till stora förbättringar gällande insamling av data och information från fisket. Den mest avgörande förändringen är förslaget att införa loggbokskrav på fartyg < 12m vilket skulle höja kunskapsnivån kring det småskaliga fisket i Europa betydligt.

SLU vill understryka att mycket av de data som används både för bestånds- och ekosystemanalyser som ligger till grund för nationell och internationell rådgivning samlas in via kontrollförordningen. Kontrollförordningen är därför lika viktig som datainsamlingsförordningen ((EU) 2017/1004) för de vetenskapliga analyser och råd som ligger till grund för den nationella och EU-gemensamma havs- och fiskeförvaltningen. Trots att formuleringen i den gemensamma fiskeripolitikens (GFP) grundförordning ((EU) 1380/2013) rörande ”användning av samordningsmekanismer” avser se till att samma data inte samlas in flera gånger för olika ändamål, finns det i förslaget förvånansvärt nog inga tydliga skrivningar som kopplar kontrollförordningens roll till den vetenskapliga rådgivningen. Detta är bekymmersamt i relation till GDPR då förslaget ser ut att begränsa tillgången till data med personuppgifter för annan användning än kontroll. SLU behöver ibland ha tillgång till fiskeridata som innehåller personuppgifter vid vissa datasammanställningar för att kunna producera relevanta underlag till förvaltning. På samma sätt är det inte lämpligt att anonymisera data äldre än fem år då detta kan ha betydelse för hur data kan användas i beståndsuppskattningssammanhang. Detta eftersom även gamla data regelbundet behöver oanalyseras för att förbättra

förståelsen för beståndens utveckling och status i analyser om fiskets påverkan på ekosystemen.

SLU ser också mycket positivt på införande av loggboksföring på hal- eller fiskeansträngningsnivå. I princip innebär det att övriga länder närmar sig de krav Sverige redan har i den utökade loggbok som implementerats nationellt. Det är dock till viss del oklart från förslaget vilka variabler som ska rapporteras på halnivå.

SLU ser vidare positivt på förslaget att alla arter oavsett volym skall rapporteras i loggboken. Det innebär bl a en mer detaljerad kunskap kring bifångster vilket kan ha betydelse för ekosystemanalyser.

SLU ser mycket positivt på förslaget att utöka fartygsspårningen till att omfatta alla fiskefartyg. SLU vill påpeka att den flexibilitet i termer av tekniska lösningar för fartygsspårning, som förslaget innebär, inte får gå ut över datakvalitén och att detaljerna i de föreslagna genomförande akterna därför kommer vara av stor betydelse.

SLU anser att förslagen om kontroll av landningsskyldigheten skulle innebära ett stort steg framåt mot en rättvis, proportionerlig och adekvat tillämpning av landningsskyldigheten. I dagsläget är inte landningsskyldigheten möjlig att kontrollera med de metoder som tillämpas. Landningsskyldigheten kan därför inte betraktas som implementerad i EU och risken för alltför stor fiskeridödighet är påtaglig för många viktiga bestånd.

Vad gäller fritidsfiske anser SLU att ett licensieringssystem är en nödvändighet för att möjliggöra kontakt med aktiva fritidsfiskare för att samla information om ansträngning och fångst på ett kvalitetssäkrat och kostnadseffektivt sätt. SLU ställer sig frågande till vad som avses med territorier och undrar om skrivningen avser innebära att även fiske i insjöar inkluderas vilket inte torde vara meningen.

Generella synpunkter

Inledande och övergripande kommentarer

SLU instämmer i konklusionerna från RETSIT-utvärderingen, med efterföljande samråd, i det att kontrollförordningen är ytterst viktig när det gäller att säkerställa efterlevnad av den gemensamma fiskeripolitiken samt att förordningarna som rör fiskerikontroll behöver omarbetas bl a för att anpassas till den nya gemensamma fiskeripolitiken. Även mer moderna system för insamling/utbyte av data samt säkerställande av mer lika tillämpning av förordningen mellan medlemsstater är viktiga komponenter.

Data som samlas in under kontrollförordningen används dagligdags av SLU som underlag i analyser av fisk- och skaldjursbeståndens status (bl a lekbiomassa, fiskeridödighet) både nationellt och inom Internationella havsforskningsrådet (ICES), liksom vid olika vetenskapliga underlag till fiskeriförvaltningen (framför

allt till Havs och vattenmyndigheten). Data som samlas in under kontrollförordningen har vidare central betydelse för många analyser och förvaltningsunderlag SLU producerar för skattningar av fiskets påverkan på ekosystemet. Viktiga exempel är underlag till olika typer av områdesskydd (bl a Natura 2000 områden), underlag till havsplanering och för framtagandet och uppföljningen av vissa indikatorer för havsmiljödirektivet. Utformningen av kontrollförordningen är därför av central betydelse för SLU:s möjlighet att leverera goda vetenskapliga underlag till havs- och fiskeförvaltningen.

SLU har därför i detta yttrande valt att i första hand fokusera på hur förslagen bedöms påverka framtida datakvalitet och datatillgång för den vetenskapliga rådgivningen. Detta innebär att SLU valt att kommentera artiklarna 9 (fartygsspårning), 14 (loggbok), 25 (anpassning till landningsskyldighet), 55 (fritidsfiske), 64 (avräkningsnotor), 74,76 (inspektionsprocess), 110 (åtkomst, lagring och bearbetning av data) samt 112 (skydd av personuppgifter).

SLU anser att KOM:s förslag på det stora hela innebär möjligheter till stora förbättringar vid insamling av data och information från fisket. Den mest avgörande förändringen är införandet av loggbokskrav på fartyg < 12 m. Detta är i Europa ett mycket stort segment som man samtidigt vet relativt lite om. Ambitionsnivån i KOM:s förslag innebär dock att det finns stor risk för urvattning innan en överenskommelse kan nås. SLU vill här lyfta fram att Sverige via kustfiskejournalerna har en jämförelsevis god kännedom om vårt småskaliga fiske trots att det bara rapporteras en gång i månaden.

Sverige har sedan EU-inträdet, som ett av få medlemsländer, använt sig av en utökad loggboksplikt (i relation till förordningens minimikrav) vilket innebär att, med vissa undantag för småskaligt fiske som för månadsjournal, så rapporterar yrkesfiskare varje enskild fiskeaktivitet oavsett fartygsstorlek. Det har inneburit en betydande detaljkunskap över fiskets bedrivande. Förslaget på den nya kontrollförordningen närmar sig därför ett system som Sverige haft i drygt 20 år. Sverige är dock inte unika i detta avseende och man kan notera att Island och Norge, två stora fiskerationer, har liknande system där fisket rapporterar enskilda fiskeaktiviteter via en elektronisk loggbok.

Införandet av ekosystembaserad fiskeriförvaltning inom EU (GFPn) och i Sverige kommer att ställa nya högre krav på information om bifångstarter, hotade arter och livsmiljöer i tillägg till datainsamlingen kring målarterna. Dagens fiskeriförvaltning saknar nästan helt mål med indikatorer för dessa ekosystemeffekter av fiske. Inom Havsmiljödirektivet utvecklas dock indikatorer både för påverkan från fiske och status hos de komponenter av ekosystemet som påverkas av fiske. Många av indikatorerna använder data som regleras av kontrollförordningen, men där bristerna i upplösning, täckningsgrad och kvalitet hos data ofta är uppenbara. Föreslagna förändringar i remissutgåvan av kontrollförordningen hanterar många av dessa brister. I det fortsatta arbetet med kontrollförordningen bör det därför även särskilt beaktas att avkall på upplösning, täckningsgrad och kvalitet i datainsamlingen särskilt påverkar förutsättningarna för

bedömning av påverkan från fiske samt status hos de påverkade ekosystemkomponenterna i fiskade områden.

Inrättandet av fiskeregleringar i marina skyddade områden är i dagsläget det mest konkreta steget mot en ekosystembaserad fiskförvaltning och innebär åtgärder som naturligt kan infogas i havsplaneringen. Detaljerad data om fångster och bifångster i kombination med information om fiskets bedrivande i tid och rum är en förutsättning för en välavvägd utformning av fiskeregleringarna. Motsvarande högupplösta information behövs sedan för övervakning av de skyddade områdena med avseende på fiske samt för den uppföljning som krävs i Natura 2000-områden. Fiskerianalyser för skyddade områden vilar idag på svensk information som (vilket nämnts tidigare) ofta är mer omfattande än kontrollförordningens minimikrav och SLU ser föreslagna förändringar i remissen som mycket positiva ur den aspekten. Avvägningar kring eventuella undantag från de föreslagna skärpningarna i remissen bör därför även innefatta en konsekvensanalys av påverkan på arbetet med skyddade områden.

Specifika synpunkter artikelvis

Artikel (9): KOM föreslår att kraven för fartygsspårning utökas till att gälla alla fartyg. Flexibilitet föreslås införas vad gäller de tekniska kraven på övervakningsutrustning (fastställs i genomförandeakter). Vissa undantag för realtidsövervakning föreslås vidare införas för fartyg < 12 m. Fartygsspårning sker idag på fartyg med en längd >12 m och genom satellitbaserat VMS – Vessel Monitoring System. Detaljerad rumslig information om fisket är fundamental information för att förstå hur fisket påverkar den omgivande miljön men också för att förstå hur fisket interagerar och/eller konkurrerar med annan havsbaserad verksamhet. Även om fartyg under 12 m tidigare varit undantagna denna typ av detaljerad geografisk spårning och fångstmängderna kan vara av mindre betydelse jämfört med de totala fångsterna så är antalet fartyg stort och de mindre fartygen verkar ofta mer kustnära i områden där exploateringsgraden och konkurrensen med andra intressen ofta är större. SLU ser därför mycket positivt på förslaget att utöka fartygsspårningen till att omfatta alla fiskefartyg.

Nya tekniska lösningar innebär också att begränsningar i sändningsfrekvens elimineras, något som kommer att minska osäkerheten i karteringar av fisket inför t.ex. olika typer av områdesskydd avsevärt. SLU vill dock påpeka att den flexibilitet i termer av tekniska lösningar, som förslaget innebär, inte får gå ut över datakvaliteten och att detaljerna i de föreslagna genomförandeakterna därför kommer vara av stor betydelse. VMS är ett system som är väl beprövat och den rumsliga täckningsgraden samt implementeringen på fiskeflottan (> 12 längd) är närmast total. Dagens system med VMS innebär kostnader för varje positionssändning och dessa sker idag med 1 – 2 timmars mellanrum även om frekvensen delvis

kontrolleras av ansvariga myndigheter. I många sammanhang är sändningsfrekvensen något för låg för att den noggrannhet i beskrivningen av fiskemönster som ofta efterfrågas ska uppnås. Detta gäller även för fiskerikontrollsyften men också för uppföljningar av beslut. Ett nära exempel är de nyligen införda regleringarna på Bratten, ett av Sveriges Natura 2000 områden, där VMS inte räcker till för att kontrollera eller följa upp beslutade åtgärder. Motsvarande andra tekniska system, exempelvis automatiska identifieringssystem, AIS, innebär att sändningsfrekvensen kan öka, men det finns idag betydande problem med täckningsgrad i olika områden samt problem med kopplingen mellan olika register för att följa utrustningar. Det är därför nödvändigt att man specificerar strikta kvalitetskrav och kontrollerar utrustningarna så att den ökade tekniska flexibiliteten inte innebär att datakvalitén därigenom minskar.

SLU ser ur sitt användarperspektiv inga stora problem med visst undantag från realtidsspårning från fartyg < 12 m som föreslås i 9.3.

Artikel 14 (1): KOM:s förslag innebär att alla unionens fångstfartyg blir skyldiga att föra elektronisk loggbok för registrering av fiskeverksamheten. Detta innebär implicit att undantaget från loggbokskrav för fartyg <10m tas bort. På europeisk nivå är data för fartyg <10m ofta mycket knapphändiga trots att dessa fartyg ofta utgör en stor del av flottorna. Nationellt skulle förslaget framför allt förbättra kvaliteten på skattningar av fiskeansträngning (effort) för små fartyg, som i antal utgör en mycket stor del av fiskeflottan. Dock finns en del uppgifter i nuvarande svenska kustfiskejournaler som inte återfinns i den föreslagna förordningen, såsom positioner och tid som redskapet varit i vattnet, som är önskvärda att behålla. SLU ser mycket positivt på förslaget vilket ur ett europeiskt perspektiv skulle förbättra datakvaliteten oerhört.

Artikel 14 (2): KOM:s förslag innebär utökade krav på vad som ska rapporteras i loggboken. Sverige har redan nu i många fall nationella krav på rapportering (utökad loggbok och kustfiskejournal) som är mer långtgående än den nuvarande förordningen, och till viss del även i relation till det nya förslaget. Den utökade loggboken innebär att svenska fiskare (på fartyg ≥ 10 m eller fiskande med trål/vad) redan nu rapporterar per hal/ansträngning och att en mängd uppgifter knutna till fiskeansträngningen finns med i loggboken (t.ex. positioner, fisketid per ansträngning, antal redskap). Dessa uppgifter är av stor betydelse för fullödiga analyser av fiskemönster för de olika förvaltningsunderlag SLU sammanställer samt för beräkningar av exempelvis utkast.

Sveriges utökade rapporteringskrav har starkt förbättrat kvaliteten på data som används både för vetenskapliga syften och ligger till grund för förvaltning. SLU konstaterar att det framlagda förslaget skulle innebära att dessa utökade rapporteringskrav till stor del införs i kontrollförordningen, vilket skulle medföra förbättrad datakvalitet samt en större enighet i datainsamling och analys mellan

medlemsländer. Det är dock viktigt att svenska rapporteringskrav, i de fall där de sträcker sig längre, inte sänks som en anpassning till det nya förslaget. De för SLU viktigaste rapporteringskraven som finns i den svenska loggboken men saknas i KOM:s förslag är positioner per fiskeansträngning, fisketid per ansträngning och antal redskap. SLU anser att KOM:s förslag skulle kunna förbättras genom att lägga till dessa rapporteringskrav i artikel 14.

14(2a): Förslaget innebär att ett unikt identifieringsnummer för fiskeresan införs i loggboken. Detta nummer ökar spårbarheten för data då det sedan följer andra dokument som landningsdeklarationer och avräkningsnotor. Identifieringsnummer finns redan i svenska loggböcker men skulle vara en stor förbättring för de länder som saknar det. SLU konstaterar att förslaget leder till förbättring av datakvalité även för svensk del då det omfattar alla fartygskategorier (även <10m)

14(2f): Det är från KOM:s förslag inte klart att typ av redskap, tekniska specifikationer och dimensioner ska rapporteras per drag eller fiskeinsats på motsvarande sätt som uppskattade mängder i 14 (2g). SLU ser det önskvärt att även redskap redovisas per fiskeinsats och då kopplat till fångst. Detta då fiskefartyg kan använda olika redskap eller redskap med olika specifikationer under en och samma fiskeresa.

14(2g): KOM:s förslag innebär att fartyg >12 m ska rapportera uppskattade mängder per fiskeansträngning. Det här kravet finns redan i svenska loggböcker men innebär en stor förbättring för länder som saknar det och därmed ökade möjligheter till mer detaljerade analyser på europeisk nivå. SLU anser därför att förslaget ger avsevärd förbättring av kvalitét på data som ligger till grund för olika förvaltningsåtgärder. I svensk lagstiftning finns idag krav på att fartyg som fiskar med trål/vad skall rapportera per ansträngning oavsett fartygslängd. Likaså ska fartyg mellan 10 och 12m längd föra loggbok per ansträngning oavsett redskap. Detta är önskvärt att behålla. SLU anser att svensk anpassning till förordningen från rådande nationella regler här skulle innebära en försämring av datakvaliteten.

KOM:s förslag innebär också att mängden av alla arter ska rapporteras, dvs att undantaget från rapportering i loggbok av arter understigande 50kg tas bort. SLU ser detta som ett viktigt förslag då det ger möjlighet till ökad kunskap kring arter som förekommer i mindre volymer. Detta är centralt för kunskapsunderlag till förvaltning av så kallade databegränsade bestånd och också för ekosystemanalyser.

Vidare föreslår KOM att fångster under minsta bevarandestorlek ska rapporteras separat per art i loggboken. SLU anser att detta är centralt för uppföljning av landningsskyldigheten.

14(2h): Det är från KOM:s förslag inte klart om skattad volym utkast för arter som inte omfattas av landningsskyldigheten ska rapporteras per drag eller fiskeinsats på motsvarande sätt som uppskattade mängder i 14 (2g). SLU ser det som önskvärt att skattad volym utkast även för dessa arter redovisas per fiskeinsats.

14(2i): Det är från KOM:s förslag inte klart om skattade volym utkast för arter som inte omfattas av landningsskyldigheten enligt artikel 15.4 och 15.5 i GFPn ska rapporteras per drag eller fiskeinsats på motsvarande sätt som uppskattade mängder i 14 (2g). SLU ser det som i högsta grad önskvärt att skattad volym utkast redovisas per fiskeinsats för att möjliggöra adekvat uppföljning av landningsskyldigheten.

Artikel 25a. KOM föreslår att en lägsta procentandel (som fastställs via genomförandeakter) för olika riskkategorier av fiskefartyg ska vara kamerautrustade för kontinuerlig inspelning och datalagring. Enligt 25.3 får även andra elektroniska övervakningssystem krävas av medlemsstaterna (MS). SLU bedömer att förslaget är centralt och balanserat så att landningsskyldigheten verkligen ska kunna antas fungera. I dagsläget saknas reella kontrollmöjligheter av landningsskyldigheten (se Havs- och vattenmyndighetens rapport om kontroll av förbud mot utkast av fisk i Skagerrak, Regeringsuppdrag L2013/1017/JFS), och den är därför att betrakta som en pappersprodukt med stora risker. Regionaliseringen tycks inte ha inneburit ett ökat ansvarstagande för kontroll av landningsskyldigheten så ett mer gemensamt angreppssätt (som föreslaget) är befogat. Risken består i att utkast fortgår trots de ökade fiskemöjligheter (tidigare utkast) som utdelats i samband med landningsskyldigheten, vilket innebär en alltför hög fiskeridödighet. Sammantaget stödjer SLU förslagen i art. 25 men vill påpeka att detaljerna om exakt hur detta formuleras kommer att vara det viktiga. Exempel är hur riskkategorierna ska identifieras, hur stor procentandel som ska beröras och vilken typ av information som kan tänkas bli tillgänglig för kontroll men också för vetenskaplig datainsamling. I samband med kontroll och uppföljning av landningsskyldigheten i art. 25 vill SLU också påpeka vikten av den föreslagna art. 14.2, dvs att all fångst registreras på halnivå. Här har Sverige länge varit i framkant genom den utökade loggbok vi tillämpat nationellt. Det är positivt att se att KOM vill höja ribban i hela EU.

Artikel 55 (1) KOM föreslår att medlemsländerna ska säkerställa att fritidsfiske på deras territorier och i unionens vatten bedrivs på ett sätt som överensstämmer med målen i GFPn, bl a genom att införa registrerings- eller licensieringssystem för fritidsfiskare samt samla in data om fångster från detta system. SLU anser att ett licensieringssystem är en nödvändighet för att komma i kontakt med aktiva fritidsfiskare för att samla information om ansträngning och fångst. Denna förutsättning saknas idag i Sverige liksom i många länder inom och utanför EU-samarbetet. Många exempel visar att svarsfrekvensen minskar i enkätundersökningar och det gäller även fritidsfiskeenkäter. Ett upprättande av register med information om aktiva fritidsfiskare ger möjligheter att designa sunda provtagningsprogram som inte nödvändigtvis kräver en stor kontrollapparat för att ge tillförlitlig information om fångster, landningar och ansträngning. Ett sådant förslag är redan beskrivet av Havs- och vattenmyndigheten (dnr 3225-2017), som i svar till regeringen (N2017/06266/FJR och N2015/03577/FJR) ”föreslår därför att

myndigheten ska kunna meddela föreskrifter om anmälnings- och rapporteringsskyldighet för visst fritidsfiske när det finns särskilda skäl.” Ett krav på anmälan om att bedriva fritidsfiske ligger helt i linje med målsättningen i det nya förslaget till kontrollförordning.

SLU ställer sig undrande till tolkningen av territorium. Skrivningen kan innebära att även allt insjöfiske inkluderas vilket får anses vara en nationell angelägenhet. Ett nationellt register över fritidsfiskare som är aktiva i insjöfiske är önskvärt ur ett nationellt datainsamlingsperspektiv, men ligger sannolikt utanför kontrollförordningens räckvidd. Det bör tydliggöras hur kontrollförordningen hanterar landterritorium.

Artikel 55 (2) Ur ett fritidsfiskeperspektiv öppnar den föreslagna kontrollförordningen möjligheter för storskalig provtagning av fritidsfiskets omfattning med avseende på ansträngning och fångster. Ur ett beståndsperspektiv kan alla fångster i det havsbaserade fritidsfiskets vara intressanta, inte bara de som har bevarandeskäl eller ingår i fleråriga planer. En långsiktig datainsamling utan prövning av behov av data för beståndsinformation kan över tid generera fångstdata och ansträngningsmått för samtliga arter som fångas av fritidsfiske.

KOM:s förslag är detaljerat och riktar sig enbart mot bestånd med bevarandebehov. När bevarandeskäl uppstår eller upptäcks för ett bestånd är en implementering av datainsamling för sent att sjasätta för att skapa referensnivåer. Därför anser SLU att en generell datainsamling kring fritidsfiskets samtliga fångster är att föredra och att artikel 55 (2) inte tillför något som inte kan hanteras i punkt 55 (1).

Artikel 55 (5a) Artspecifika registersystem kan vara användbara. SLU förordar dock att alla fritidsfiskande bör anmäla deltagande (se kommentar om Art 55(2)).

Artikel 55 (5c) SLU anser att spårningssystem för fritidsfiskebåtar möjligtvis är ett väl långtgående förslag som dock kan ge rumslig information om ansträngning i fritidsfisket.

Artikel 64: SLU anser att förslaget att det unika resenumret för fiskeresan även ska anges i avräkningsnotan är bra och underlättar analyser av fångstdata. Avräkningsnotan innehåller, förutom pris på försåld fångst, ett flertal uppgifter som inte återfinns i loggboken eller landningsdeklarationen. För att kunna analysera fångstdata och utföra beräkningar, till exempelvis beståndsuppskattningar, är det viktigt att kunna länka denna information till övriga datakällor så korrekt som möjligt. Detta skulle underlättas av att resenumret återfinns i samtliga datakällor. Att kravet på unikt resenummer och rapportering efter varje försäljning även föreslås gälla fartyg <10m skulle även det förbättra betydligt i det avseendet.

Artikel 74 och Artikel 76: Ett förtydligande gällande inspektionsprocessen och inspektörernas uppgifter välkomnas av SLU. En digitalisering av inspektörsrapporten genom en obligatorisk användning av ett elektroniskt system

kommer, enligt förslaget, att möjliggöra bättre dataanvändning och datautbyte mellan berörda myndigheter och medlemsstater.

Att inspektioner och inspektionsrapporteringen digitaliseras är ett stort framsteg i kontrollförordningen. SLU anser det viktigt att i det delegerade akterna som ska tas fram, bestämmelser för genomförandet av inspektioner och själva inspektionsprotokollet blir lika för alla medlemsländer. Uniforma protokoll gör att analyser av felrapporteringar i loggboken (till exempel i mixade fisken) blir jämförbara och kan beaktas i beståndsanalysen på ett konsekvent och transparent vis. Detta är inte möjligt idag.

Artikel 110 och artikel 112: En av grundförordningens (1380/2013) principer för insamling, förvaltning och användning av data som stöd för vetenskaplig grund till fiskeriförvaltningen är användning av samordningsmekanismer för att se till att samma data inte samlas in flera gånger för olika ändamål (artikel 25.2(b)). Huvuddelen av de data som används vid beståndsanalyser och analyser av fiskets påverkan av ekosystemet samlas antingen in under datainsamlingsförordningen (2017/1004) eller under den kontrollförordning som nu är under omarbetning. Detta är tydligt i datainsamlingsförordningen där det finns referenser till kontrollförordningen. I det förslag KOM presenterar saknas emellertid relevanta kopplingar till den vetenskapliga rådgivningens behov och datainsamlingsförordningen, vilket SLU tycker är mycket bekymmersamt. Den gemensamma fiskeripolitiken ska vila på principer av god förvaltning. En sådan är att beslut ska vila på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning. För att detta ska ske måste data från kontrollförordningen göras tillgänglig så att relevanta vetenskapliga underlag kan tas fram. Detta innebär att databearbetare ibland kan behöva ha tillgång till data som innehåller personuppgifter.

Bristen på koppling till datainsamling, analys och rådgivning blir tydligt i artikel 110 som hanterar åtkomst till samt lagring och bearbetning av data samt artikel 112 som hanterar skydd av personuppgifter. Artiklarna ger KOM tillgång till data som innehåller personuppgifter bland annat för vetenskaplig forskning och vetenskapliga råd (112.2h) medan man i vissa fall begränsar tillgången på data som inte är anonymiserad till MS egna vetenskapliga organ (110.4). SLU vill understryka att icke anonymiserade fartygspositionsdata behövs i vissa sammanställningar av data till förvaltningen (de presenteras givetvis anonymiserade) och att kvalitén på underlagen (t.ex. rörande skyddade områden eller fiskets påverkan på botten) blir lidande om detta inte är tillgängligt.

Vidare anges det i artikel 112.4 att MS är personuppgiftsansvariga för insamlad data. SLU frågar sig därför varför det inte är MS som är ansvariga för att säkerställa korrekt hantering av relevanta personuppgifter på nationell nivå.

SLU anser också att det i artikel 110 bör finnas en text som belyser MS skyldighet att dela anonymiserad data med nationella, regionala och internationella organ som ger vetenskapliga råd till fiskeriförvaltningen.

SLU har vidare stora bekymmer med texten i artikel 112.3 enligt vilken personuppgifter som är insamlade tillsammans med tex avräkningsnotor eller loggböcker inte får lagras längre än 5 år. Dessa personuppgifter kan behövas vid t.ex. etablering av kommersiella ”tuning fleets” i beståndsuppskattningsanalyser vid omdefiniering av flottor vid benchmark assessments. Analys av fiskbestånd grundar sig många gånger på mycket långa tidsserier. 5 år är ett kort tidsperspektiv ur den aspekten.

SLU anser givetvis att man i linje med GDPR ska skydda den personliga integriteten och inte lagra och använda personuppgifter i onödan. Dock måste man kunna lösa detta på ett sätt som inte eroderar vetenskapliga analyser som ligger till grund för fiskeriförvaltningen.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap efter föredragning av remisskoordinator Fredrika von Sydow. Innehållet har utarbetats av forskare Daniel Valentinsson, miljöanalytiker Katja Ringdahl, forskningsassistent Patrik Jonsson, forskarna Mikaela Bergenius och Andreas Sundelöf samt miljöanalytikerna Sofia Carlshamre och Håkan Wennhage, alla vid institutionen för akvatiska resurser.

Torleif Härd

Fredrika von Sydow